

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

13. aprill 2007,

liikmesriikides kodu- ja metslindudel lindude gripi avastamiseks läbiviidavate seireprogrammide rakendamise ning otsuse 2004/450/EÜ muutmise kohta

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 1554 all)

(2007/268/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 26. juuni 1990. aasta otsust 90/424/EMÜ kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 24 lõike 2 neljandat lõiku ja artiklit 10,

võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2005. aasta direktiivi 2005/94/EÜ linnugripi tõrjet käsitlevate ühenduse meetmete ning direktiivi 92/40/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta, ⁽²⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) 26. juuni 1990. aasta otsuses 90/424/EMÜ kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas on sätestatud eeskirjad, mis reguleerivad ühenduse rahalise toetuse andmist loomahaiguste likvideerimise ja seire programmidele.

(2) Otsuses 90/424/EMÜ (otsusega 2006/53/EÜ ⁽³⁾ muudetud kujul) on sätestatud, et ühenduse rahalist toetust võib anda liikmesriikidele likvideerimismeetmete puhul, mis liikmesriigid on võtnud võitlemiseks madala patogeensusega linnugripi niisuguste tüvede vastu, mis teadaolevalt võivad muteeruda kõrge patogeensusega

linnugripiks. Lisaks on otsuse 90/424/EMÜ artikli 24 lõikes 2 sätestatud, et igal aastal hiljemalt 30. aprilliks peavad liikmesriigid esitama komisjonile iga-aastased või mitmeaastased programmid, mis algavad järgmisel aastal ja mille jaoks nad soovivad saada ühenduse rahalist toetust.

(3) Nõukogu 19. mai 1992. aasta direktiivis 92/40/EMÜ, millega kehtestatakse klassikalise lindude katku tõrjemeetmed, ⁽⁴⁾ on määratletud ühenduse tõrjemeetmed, mida kohaldatakse kõrge patogeensusega linnugripi puhangu korral kodulindude seas. Direktiivis ei ole siiski sätestatud madala patogeensusega linnugripi alatüüpide H5 ja H7 tõrjemeetmed ega selle haiguse regulaarne seire kodu- ja metslindude seas.

(4) 2002. aastast alates on liikmesriigid rakendanud kodulindudel lindude gripi kohustuslikke uuringuid, esitades komisjonile igal aastal seireprogrammid, nagu on sätestatud komisjoni otsustes 2002/649/EÜ, ⁽⁵⁾ 2004/111/EÜ, ⁽⁶⁾ 2005/464/EÜ ⁽⁷⁾ ja 2006/101/EÜ. ⁽⁸⁾

(5) Direktiivis 2005/94/EÜ on sätestatud teatavad ennetusmeetmed, mille eesmärk on lindude gripi järelevalve ja varane avastamine. Selle direktiivi liikmesriikide poolt ülevõtmise lõpptähtaeg on 1. juuli 2007 ning selles on sätestatud direktiivi 92/40/EMÜ kehtetuks tunnistamine samast kuupäevast.

⁽¹⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 19. Otsust on viimati muudetud nõukogu otsusega 2006/965/EÜ (ELT L 397, 30.12.2006, lk 22).

⁽²⁾ EÜT L 10, 14.1.2006, lk 16.

⁽³⁾ ELT L 29, 2.2.2006, lk 37.

⁽⁴⁾ EÜT L 167, 22.6.1992, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/104/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 352).

⁽⁵⁾ EÜT L 213, 9.8.2002, lk 38.

⁽⁶⁾ ELT L 32, 5.2.2004, lk 20. Otsust on muudetud otsusega 2004/615/EÜ (ELT L 278, 27.8.2004, lk 59).

⁽⁷⁾ ELT L 164, 24.6.2005, lk 52. Otsust on muudetud otsusega 2005/726/EÜ (ELT L 273, 19.10.2005, lk 21).

⁽⁸⁾ ELT L 46, 16.2.2006, lk 40.

- (6) Direktiivis 2005/94/EÜ sätestatud ühenduse meetmed lindude gripi tõrjeks hõlmavad ka madala patogeensusega linnugripi alatüüpide H5 ja H7 põhjustatud puhanguid kodulindude seas. Nende viiruste võimaliku ringluse avastamiseks kodulinnukarjades tuleb liikmesriikides rakendada kohustuslikud seireprogrammid. Nende tõrjemeetmete eesmärk on madala patogeensusega linnugripi alatüüpide H5 ja H7 leviku vältimine, enne kui need muutuvad kodulinnupopulatsioonis laialtlevikuks, nii et oleks võimalik vältida kõrge patogeensusega linnugripiks muteerumise ohtu koos võimalike laastavate tagajärgedega.
- (7) Direktiivis 2005/94/EÜ on sätestatud ka seireprogrammid, mis tuleb läbi viia metslindude seas, et aidata riskide korrapäraselt ajakohastatava hindamise põhjal suurendada teadmisi metslindude põhjustatavatest ohtudest seoses mistahes linnugripiviiruse esinemisega lindudel.
- (8) Euroopa metslindudel laialtlevikult levinud kõrge patogeensusega linnugripi alatüübi H5N1 hiljutistest arengutest tulenevalt on oluline seiretegevust veelgi tugevdada, võttes arvesse aastatel 2003–2006 läbiviidud uuringute tulemusi ning Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) poolt koostöös Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadi ORNISe teadusliku töörühmaga hiljuti alustatud teadustööd.⁽¹⁾ Need asutused jätkavad oma tööd ning selle tulemused võivad kaasa tuua täiendava ajakohastamise.
- (9) Metslindude seireprogramme rakendades tuleb pöörata täit tähelepanu nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ⁽²⁾ nõuetele seoses kõigi looduslikult esinevate linnuliikide kaitse ja säilitamisega ühenduses.
- (10) Komisjoni 29. aprilli 2004. aasta otsuses 2004/450/EÜ, millega kehtestatakse standardnõuded ühenduse loomahaiguste tõrje-, seire- ja kontrolliprogrammide rahastamistootluste sisule,⁽³⁾ on sätestatud standardnõuded ühenduse loomahaiguste tõrje-, seire- ja kontrolliprogrammide rahastamistootluste sisule.
- (11) Kuna otsusega 90/424/EMÜ on nüüd ette nähtud, et ühenduse rahalist toetust antakse kulutuste puhul, mis liikmesriigid on teinud teatavate loomahaiguste (sealhulgas lindude gripi) riiklike tõrje-, seire- ja kontrolliprogrammide rahastamisel, võivad liikmesriigid otsuse 90/424/EMÜ artikli 24 lõike 2 kohaselt esitada komisjonile lindude gripi seireprogramme ühenduselt rahalise toetuse saamiseks hiljemalt iga aasta 30. aprillil. Otsust 2004/450/EÜ tuleks muuta, et kehtestada standardnõuded ühendusele esitatavate linnugripi seireprogrammide rahastamistootluste sisule.

(12) Seetõttu tuleks otsust 2004/450/EÜ vastavalt muuta.

(13) Käesoleva otsusega kehtestatavad meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Lindude gripi seireprogrammide heakskiitmine

Liikmesriikides kodu- ja metslindudel lindude gripi avastamiseks direktiivi 2005/94/EÜ artikli 4 lõike 1 kohaselt läbiviidavad seireprogrammid peavad vastama käesoleva otsuse I ja II lisas sätestatud suunistele.

Artikkel 2

Otsuse 2004/450/EÜ muudatused

Otsust 2004/450/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklile 1 lisatakse järgmine punkt c:

“c) I lisa C osas viidatud loomahaiguste osas vähemalt IV lisas toodud teavet.”

2. I lisale lisatakse järgmine C osa:

“C OSA

Artikli 1 punktis c nimetatud haigused.

Lindude gripp.”

3. Lisatakse uus IV lisa, mille tekst on sätestatud käesoleva otsuse III lisas.

⁽¹⁾ Teaduslik arvamus “Migratory birds and their possible role in the spread of highly pathogenic avian influenza” (EFSA, 12. mai 2006) ning selle lisa (11. detsember 2006).

⁽²⁾ EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/105/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 368).

⁽³⁾ EÜT L 155, 30.4.2004, lk 90. Otsust on muudetud otsusega 2006/282/EÜ (ELT L 104, 13.4.2006, lk 40).

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 13. aprill 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

I LISA

Liikmesriikides kodulindudel lindude gripi avastamiseks läbiviidavate seireprogrammide rakendamise suunised**A. Uuringute eesmärgid, üldnõuded ja kriteeriumid***A.1. Eesmärgid*

Kodulindudel läbiviidava madala patogeensusega linnugripi alatüüpide H5 ja H7 seroloogilise uuringu eesmärgid on järgmised.

1. Avastada subkliiniline nakatumine madala patogeensusega linnugripi alatüüpidega H5 ja H7, täiendada seeläbi varase avastamise süsteeme ning hoida ära nende viiruste muteerumine kõrge patogeensusega linnugripiks.
2. Avastada nakatumine madala patogeensusega linnugripi alatüüpidega H5 ja H7 konkreetsetes kodulinnupopulatsioonides, kellel on eriline oht nakatumiseks seoses nende pidamissüsteemiga või teatavate liikide vastuvõtlikkuse tõttu.
3. Anda oma panus tõendamaks teatava riigi, piirkonna või ala haigusvaba staatust seoses lindude gripiga, millest tuleb teatada rahvusvahelise kaubanduse raames vastavalt OIE eeskirjadele.

A.2. Üldnõuded ja kriteeriumid

1. Proovide võtmine ei tohi kesta kauem kui programmi rakendamise aasta 31. detsembrini. Proovid võetakse iga kodulinnuliigi tootmisperioodile vastaval ajavahemikul.
2. Ressursside säästmise huvides soovitatakse kasutada ka muuks otstarbeks kogutud proove.
3. Liikmesriigid analüüsivad proove lindude gripi riiklikes laborites või muudes laborites, mille on kiitnud heaks pädevad ametiasutused ja mis alluvad riiklike laborite kontrollile.
4. Kõik tulemused (nii seroloogilised kui virooloogilised) saadetakse võrdlemiseks lindude gripi ühenduse tugilaborile. Tuleb tagada tõhus teabevahetus. Ühenduse tugilaborid pakuvad tehnilist tuge ja kindlustavad diagnostiliste reagentide ulatusliku varu.
5. Kõik lindude gripi viiruse isolaadid tuleb vastavalt ühenduse õigusaktidele saata ühenduse tugilaborile, kui ei lubata erandit vastavalt komisjoni otsuses 2006/437/EÜ ⁽¹⁾ sätestatud diagnostikakäsiraamatu II peatüki lõikele 4 (Diferentsiaaldiagnostika). Viiruse alatüüpide H5 ja H7 puhul esitatakse isolaadid viivitamatult ning nende suhtes viiakse vastavalt kõnealusele diagnostikakäsiraamatule läbi standardne identifitseerimiskatse (nukleotiidide järjestusmääramine/intravenoosne patogeensuse indeks).
6. Kui võimalik saadavad riiklikud laborid ühenduse tugilaborile hanelistelt kogutud H5 või H7 positiivsed seerumid, et asutada arhiiv edaspidi tehtavate analüüside arengu hõlbustamiseks.

B. Lindude gripi seire kodulindudel

1. Kõiki positiivseid leide uuritakse põllumajandusettevõttes retrospektiivselt ning komisjonile ja ühenduse tugilaborile esitatakse aruanne kõnealuse uuringu tulemuste kohta.
2. Konkreetsete protokollid, mis peavad olema kaasas ühenduse tugilaborile saadetava materjaliga, ja uuringuandmete kogumiseks ette nähtud aruandlustabelid saab ühenduse tugilaborilt. Kõnealustes tabelites tuleb ära märkida laboris kasutatud analüüsimeetodid. Nimetatud tabeleid kasutatakse tulemuste esitamiseks ühes dokumendis.

⁽¹⁾ ELT L 237, 31.8.2006, lk 1.

3. Iga kodulinnuliigi puhul, sealhulgas ka vabapidamise tingimustes kasvatatud kodulindude puhul, kogutakse seroloogilisteks uuringuteks ettenähtud vereproovid vähemalt 5–10 linnult (välja arvatud partidelt, hanedelt ja vuttidelt) põllumajandusettevõtte kohta ning eri lindlatest, kui viimaseid on põllumajandusettevõttes mitu. Juhul, kui ühes ettevõttes on mitu lindlat, tuleks proovide arvu asjakohaselt suurendada. Igast lindlast soovitatakse võtta vähemalt 5 lindu.
4. Et proove saaks lugeda kogu liikmesriigi suhtes representatiivseteks, tuleb neid võtta kõigist tema osadest kihtvalimina, võttes arvesse järgmist:
 - a) proovivõtuga hõlmataivate põllumajandusettevõtete arv (välja arvatud partide, hanede ja kalkunite puhul); kõnealune arv määratakse kindlaks viisil, mis tagab vähemalt ühe nakatunud põllumajandusettevõtte avastamise, kui nakatunud põllumajandusettevõtete levimus on vähemalt 5 % ja usaldusvahemik 95 % (vt tabelit 1); ning
 - b) proovivõtuga hõlmataivate lindude arv igas põllumajandusettevõttes määratakse kindlaks viisil, mis tagab vähemalt ühe nakatunud linnu avastamise tõenäosusega 95 %, kui seroloogiliselt positiivsete lindude levimus on ≥ 30 %.
5. Toetudes riskianalüüsile ja asjaomaste liikmesriikide eriolukorrale, võetakse valimi kavandamisel lisaks arvesse järgmist.
 - a) Tootmisliigid ja nendele eriomased ohud, pidades silmas eelkõige vabapidamist, välitingimustes pidamist ning tagaia-linnukarju, samuti teisi tegureid, nagu eri vanuses lindude pidamine, pinnavee kasutamine, lindude suhteliselt kõrge eluiga, mitme linnuliigi pidamine põllumajandusettevõttes või muid asjakohaseid tegureid.
 - b) Proovivõtuga hõlmataivate kalkuneid, parte ja hanesid pidavate põllumajandusettevõtete arv määratakse kindlaks viisil, mis tagab vähemalt ühe nakatunud lindudega ettevõtte avastamise, kui nakatunud lindudega ettevõtete levimus on vähemalt 5 % ja usaldusvahemik 99 % (vt tabelit 2).
 - c) Kui liikmesriigis on märkimisväärsel hulgal jahilinde, silerinnalisi linde ja vutte kasvatavaid põllumajandusettevõtteid, kaasatakse need kõnealusesse kavasse. Vuttide puhul võetakse proove ainult täiskasvanud (või munevatelt) lindudelt.
 - d) Proovide võtmine ajastatakse tootmise hooajale. Samas võib proove vajaduse korral võtta muul kohalikul tasandil kindlaksmääratud ajal, mil muude peremeeskodulindude viibimine põllumajandusettevõttes võib suurendada haigestumisohtu.
 - e) Juhul, kui esineb märkimisväärne hulk tagaia-linnukarju, laiendatakse uuringut ka neile.
 - f) Liikmesriigid, kes peavad võtma Newcastle'i haiguse proove, et säilitada oma staatus riigina, kus komisjoni otsuse 94/327/EÜ⁽¹⁾ kohaselt Newcastle'i haiguse vastu ei vaksineerita, võivad kasutada kõnealuseid aretuskarjalt võetavaid proove H5/H7 antikehade seire jaoks.

Tabel 1

Proovivõtuga hõlmataivate põllumajandusettevõtete arv iga kodulinnuliigi puhul (välja arvatud kalkuneid, parte ja hanesid kasvatavad põllumajandusettevõtted)

Põllumajandusettevõtete arv kodulinnuliikide kaupa liikmesriigi kohta	Proovivõtuga hõlmataivate põllumajandusettevõtete arv
Kuni 34	Kõik
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

⁽¹⁾ EÜT L 146, 11.6.1994, lk 17.

Tabel 2

Proovivõtuga hõlmataivate kalkuneid, parte ja hanesid kasvatavate põllumajandusettevõtete arv

Põllumajandusettevõtete arv liikmesriigi kohta	Proovivõtuga hõlmataivate põllumajandusettevõtete arv
Kuni 46	Kõik
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

C. Erinõuded H5/H7 alatüüpi kuuluva lindude gripi nakkuse avastamiseks partidel, hanedel ja vuttidel

1. Seroloogiliste testide jaoks ettenähtud vereproovide võtmisel tuleb eelistada välitingimustes peetavaid linde.
2. Igast väljavalitud põllumajandusettevõttest võetakse seroloogiliste testide jaoks 40–50 vereproovi.
3. Juhul, kui tootmiskarju ei ole, tehakse uuring tagaia-linnukarjadega.

D. Laboratoorne analüüs

1. Laboratoorsed analüüsid tehakse vastavalt lindude gripi diagnostikakäsiraamatule (komisjoni otsus 2006/437/EÜ), milles on sätestatud lindude gripi kinnitamise ja diferentsiaaldiagnoosi kord (sealhulgas partidelt ja hanedelt saadud seerumite uurimine hemaglutinatsiooni inhibitsiooni (HI) testi teel).
2. Juhul kui kavandatakse laboratoorseid teste, mida ei ole lindude gripi diagnostikakäsiraamatus ette nähtud või mida ei ole kirjeldatud maismaaloomi käsitlevas OIE käsiraamatus, peab liikmesriik samal ajal, kui ta esitab oma kava komisjonile heakskiitmiseks, esitama ühenduse tugilaborile vajalikud andmed testi valideerimiseks.
3. Riiklikud laborid kinnitavad kõigi seroloogiliselt positiivsete leidude puhul lindude gripi olemasolu hemaglutinatsiooni inhibitsiooni testi teel, kasutades järgmisi lindude gripi ühenduse tugilaborilt saadud kindlaks määratud viirusetüvesid.

H5 a) Esialgses katses kasutatav tüvi: Ostrich/Denmark/72420/96 (H5N2);

b) ristuva reaktsiooniga N9 antikeha kõrvaldamiseks analüüsida kõik positiivsed leiud tüvega Duck/Denmark/64650/03 (H5N7).

H7 a) Esialgses katses kasutatav tüvi: Turkey/England/647/77 (H7N7);

b) ristuva reaktsiooniga N7 antikeha kõrvaldamiseks analüüsida kõik positiivsed leiud tüvega African Starling/983/79 (H7N1).

II LISA

Liikmesriikides metslindudel esineva lindude gripi avastamiseks läbiviidavate seireprogrammide rakendamise suunised**A. Uuringute eesmärgid, üldnõuded ja kriteeriumid***A1. Eesmärgid*

Metslindudel esineva lindude gripi viroloogiline seire, mille eesmärk on kindlaks teha lindude gripi viiruste (madala patogeensusega linnugripi ja kõrge patogeensusega linnugripi) edasikandumise oht kodulindudele järgmiste tegevuste kaudu:

- tagatakse kõrge patogeensusega linnugripi viirustüve H5N1 varane avastamine, uurides metslindude haigestumuse ja suremuse sagenenud esinemist, eelkõige väljavalitud kõrgema riskiteguriga liikide hulgas;
- juhul kui metslindude hulgas on avastatud kõrge patogeensusega linnugripi viirustüve H5N1 esinemine, tõhustatakse elusate ja surnud metslindude seiret, et kindlaks teha, kas muude liikide metslinnud võiksid toimida asümp-tomaatiliste kandjatena või nn sillaliikidena (vt käesoleva lisa E osa);
- madala patogeensusega linnugripi viiruste pideva järelevalve osana jätkatakse vabalt elavate rändlindude eri liikide alusuuringut. Hanelised (veelinnud) ja kurvitsalised (rannikulinnud ja kajakad) jäävad proovivõttude sihtühemadeks, mille põhjal hinnata, kas nad kannavad madala patogeensusega linnugripi viiruste alatüüpe H5 ja H7 (samuti võib igal juhul avastada ka kõrge patogeensusega linnugripi alatüübi H5N1 või muud kõrge patogeensusega linnugripi viiruseid, kui need esinevad). Eelkõige peavad sihtühemaks olema kõrgema riskiteguriga liigid.

A2. Üldnõuded ja kriteeriumid

1. Proovide võtmine ei tohi kesta kauem kui programmi rakendamise aasta 31. detsembrini.
2. Liikmesriigid analüüsivad proove lindude gripi riiklikes laborites või muudes laborites, mille on kiitnud heaks pädevad ametiasutused ja mis alluvad riiklike laborite kontrollile.
3. Kõik tulemused saadetakse võrdlemiseks lindude gripi ühenduse tugilaborile. Tuleb tagada tõhus teabevahetus. Ühenduse tugilaborid pakuvad tehnilist tuge ja kindlustavad diagnostiliste reagentide ulatusliku varu.
4. Kõik lindude gripi viiruse isolaadid tuleb metslindude puhul vastavalt ühenduse õigusaktidele esitada ühenduse tugilaborile, kui ei tehta erandit vastavalt otsuses 2006/437/EÜ sätestatud linnugripi diagnostikakäsiraamatu II peatüki lõikele 4 (Diferentsiaaldiagnostika). Viiruse alatüüpide H5 ja H7 puhul esitatakse isolaadid viivitamatult ning nende suhtes viiakse vastavalt kõnealusele diagnostikakäsiraamatule läbi standardne identifitseerimiskatse (nukleotiidide järjestusmääramine/intravenoosne patogeensuse indeks).

B. Lindude gripi seire metslindudel*Kavandamine ja rakendamine*

Tuleb tagada epidemioloogide ja ornitoloogide tihe koostöö pädeva looduskaitseasutusega, et koostada seireprogramm, mis aitab identifitseerida liike ja optimeerida proovide võtmist. Seoses liigi valikuga, kellelt proove võetakse, tuleb seireprogrammi ülesehitus kohandada riigi olukorrale vastavalt domineerivatele liikidele ja linnupopulatsiooni suurusele. Proovide võtmisel tuleb silmas pidada rändevõogude hooajalisust, mis eri liikmesriikides võib varieeruda. Tuleb arvesse võtta linnuliikide käitumist seoses rändeteede, peamiste elupaikade, parvedesse koondumise ning rändel muude liikidega segunemise astmega, samuti eelmisel seirel aastatel 2003–2006 saadud tulemusi. Lisaks esitatakse pidevalt ülevaateid ja tagasisidet linnugripi metslindude seire tööühema kaudu, kes analüüsib andmeid kohe pärast nende saamist.

Kõrge patogeensusega linnugripi alatüübi H5N1 puhul tuleb kõiki neid tegureid arvesse võtta seoses võimalusega, et metslinnud puutuvad taudipiirkonnas kokku nakatunud kodu- ja metslindudega, ning võimalusega, et eri liikmesriikides puutuvad nad kokku kodulinnukasvanduste kodulindudega.

Nende võimaluste hindamiseks võivad EFSA hindamisskeemid ja -tabelid, ⁽¹⁾ mis koostati koostöös Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadiga, pakkuda liikmesriikidele olukorra arenguga kohanemist võimaldava, kohalikuks riski hindamiseks tõhusa vahendi, mis põhineb liikmesriikide vahelisel tihedal koostööl ja arvamuste vahetamisel. Tuleb julgustada sidemete loomist metslindude kaitse ja/või vaatlusega tegelevate institutsioonide ning rõngastusjaamadega.

Vajaduse korral võtavad kõnealuste rühmade/jaamade töötajate järelevalve all proove jahimehed ja muud ornitoloogiliste teadmistega isikud.

1. Haigete ja surnud metslindude passiivne seire tuleb suunata:

- a) piirkondadesse, kus sagedamini esineb metslindude haigestumist ja suremist;
- b) piirkondadesse, mis asuvad selliste mere, järve või siseveeteede läheduses, kus leiti surnud linde, eriti kui need piirkonnad on kodulinnukasvanduste vahetus läheduses;
- c) lindudele, kes kuuluvad kindlakstehtud kõrge riskiteguriga liikidesse, mis on loetletud D osas, ja muudele metslindudele, kelle asualad on nende vahetus läheduses.

2. Lisaks peab elusate ja surnud metslindude uurimine piirkondades, kus alatüüpi H5N1 on avastatud, olema ideaaljuhul suunatud järgmistele lindudele:

- a) mets- või kodulinnud, kes võivad osutada asümptomaatilisteks kandjateks;
- b) piirkondades, mis on epideemioloogiliselt seotud nende juhtumitega;
- c) kes tõenäoliselt satuvad tihedasse kokkupuutesse kodulinnukasvatustevõtetega (ohustatud tsoon, järelevalvetsoon ja piirkond B) ning võivad käituda sillaliikidena, eriti linnud, kes on loetletud E osas.

3. Elusate ja kliiniliselt tervete ja/või kliiniliselt nakatunud, vigastatud või kütitud ⁽²⁾ lindude aktiivne seire tuleb suunata:

- a) haneliste (veelinnud) ja kurvitsaliste (rannikulinnud ja kajakad) seltsi kuuluvatele rändlindudele;
- b) kindlaksmääratud piirkondadele, kus koguneb ja omavahel seguneb suur hulk eri liikidest rändlinde, eriti kui need piirkonnad asuvad kodulinnukasvanduste vahetus läheduses;
- c) kõrgema riskiteguriga liikide valimile. ⁽³⁾

Proovivõtumeetod

1. Suu-neelu- ja kloaagi-tampooniproovid virooloogiliseks uurimiseks võetakse vabalt elavatel pealtnäha tervetelt lindudelt. Kui mingil põhjusel ei peaks kloaagi-tampooniproovide ettevaatlik kogumine lindudelt olema teostatav, võivad alternatiivina toimida värske fekaalide proovid. Eri linnuliikide poolt sagedasti läbisegi kasutatavate kohtade puhul peab siiski olema tagatud jälgitavus.

⁽¹⁾ Teaduslik arvamus (Migratory birds and their possible role in the spread of highly pathogenic avian influenza) (EFSA, 12. mai 2006).

⁽²⁾ Jahipidamine, pidades kinni nõukogu direktiivis 79/409/EMÜ sätestatud nõuetest kõigi looduslikult esinevate metslindude kaitse ja säilitamise kohta.

⁽³⁾ Esitab Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraat.

2. Surnult leitud või mahalastud metslindude kloaagi- ning hingetoru-/suu-neelu-tampooniproove ja/või koeproove (nimelt ajast, südamest, kopsudest, neerudest ja sooltest) tuleb võtta viirusisolatsiooniks ja molekulaartuvastuseks (PCR).
3. Proovide hoiustamise ja vedamisega peab olema eriti hoolikas. Tampooniproovid tuleb viivitamata jahutada jääl või külmutatud geelikottide abil ning esitada laborile nii kiiresti kui võimalik. Proove ei tohi külmutada, kui see ei ole just hädavajalik. Kui võimalik, tuleb tampooniproovid panna antibiootiliselt või spetsiaalsesse transpordikeskkonda, nii et need on üleni vedelikus. Proovid tuleb transpordikeskkonda panna lisaks jahutamisele, mitte alternatiivina sellele. Niisuguse keskkonna puudumisel tuleb tampoonid panna tagasi nende ümbristesse ja säilitada kuivalt. Kui kiire vedu 48 tunni jooksul laborisse (transpordikeskkonnas 4 °C) ei ole tagatud, tuleb proovid viivitamata külmutada, hoiustada ja seejärel transportida kuivas jääs. Proovide hoiustamist ja vedu võivad mõjutada mitmed tegurid, seega peab vedamiseks valitud meetod olema selleks otstarbeks sobiv.
4. Proovide võtmine viiakse läbi vastavalt lindude gripi diagnostikakäsiraamatule (otsus 2006/437/EÜ), milles on sätestatud lindude gripi kinnitamise ja diferentsiaaldiagnoosi kord.

C. Laboratoorne analüüs

1. Laboratoorsed analüüsid tehakse vastavalt lindude gripi diagnostikakäsiraamatule (otsus 2006/437/EÜ), milles on sätestatud lindude gripi kinnitamise ja diferentsiaaldiagnoosi kord.
2. Juhul kui kavandatakse laboratoorseid analüüse, mida ei ole direktiiviga 92/40/EMÜ ette nähtud või mida ei ole kirjeldatud maismaaloomi käsitlevas OIE käsiraamatus, peab liikmesriik samal ajal, kui ta esitab oma programmi komisjonile heakskiitmiseks, esitama ühenduse tugilaborile vajalikud andmed analüüsi valideerimiseks.
3. Kõik metslindudel esineva lindude gripi seire käigus kogutud proovid analüüsitakse võimalikult kiiresti molekulaarmedoodide abil, kui need on kättesaadavad, ning vastavalt diagnostikakäsiraamatule (otsus 2006/437/EÜ). Neid analüüse tehakse üksnes kvaliteeti tagada suutvates ja ühenduse tugilaborite poolt lindude gripi puhul tunnustatud meetodeid kasutavates laborites. Lisaks peavad kasutatud meetodid olema andnud vastuvõetavaid tulemusi riiklikes laborites tehtud kõige viimastes võrdlusringkatsetes. Soovitav on kõigepealt teha eeltestimine PCR-katses M-geeni kasutades, millele järgneb (2 nädala jooksul) kiire analüüs H5 leidmiseks ning positiivse leiu puhul tuleb võimalikult kiiresti teha lõhestamispirkonna analüüs, et kindlaks määrata, kas tegemist on kõrge või madala patogeensusega linnugripiga. Kui kõrge patogeensusega linnugripi alatiüüp H5 leiab kinnitust, tuleb kiiresti teha edasised analüüsid N-tüübi kindlaksmääramiseks (isegi kui nendega saab üksnes elimineerida N1 võimaluse).
4. Võib lubada laboris ühe liitproovina kasutada kuni viit proovi, mis on võetud samalt liigilt ning kogutud samast kohast samal päeval, kui saab tagada, et positiivse leiu puhul on võimalik üksikut proovi identifitseerida ja uuesti analüüsida.
5. Metslindudel esineva lindude gripi puhul seroloogilist uuringut ei kohaldata, kuna seroloogiliste meetoditega ei ole võimalik eristada kõrge ja madala patogeensusega tüvesid ning antikehade leidude põhjal ei saa teha järeldusi tõenäolise asukoha kohta, kus metslinnud võisid nakatuda. Siiski võib seroloogiline uuring olla oluline, et välja selgitada, millistes paiksete või rändlindude liikides on/olid H5/H7 viirused prevaleerivad (või endeemilised). Selliseid analüüse saab teha üksnes erilaborites, mis kasutavad hoolikalt valitud antigeene, et tagada hemagglutiniini spetsiifiliste antikehade avastamine (st välistada mõjutamise võimalus N-spetsiifiliste antikehade poolt).

D. Lindude gripi suhtes kõrge riskitasemega metslindude liikide loetelu (*)

Tavanimetus	Teaduslik nimi
Väikeluik	<i>Cygnus columbianus</i>
Laululuik	<i>Cygnus cygnus</i>
Kühmnokk-luik	<i>Cygnus olor</i>

Haned

Lühinokk-hani	<i>Anser brachyrhynchus</i>
Rabahani	<i>Anser fabalis</i>
Suur-laukhani (Euroopa rass)	<i>Anser albifrons albifrons</i>
Väike-laukhani	<i>Anser erythropus</i>
Hallhani	<i>Anser anser</i>
Valgepõsk-lagle	<i>Branta leucopsis</i>
Mustlagle	<i>Branta bernicla</i>
Punakael-lagle	<i>Branta ruficollis</i>
Kanada lagle	<i>Branta canadensis</i>

Pardid

Viupart	<i>Anas penelope</i>
Piilpart	<i>Anas crecca</i>
Sinikael-part	<i>Anas platyrhynchos</i>
Soopart	<i>Anas acuta</i>
Rägapart	<i>Anas querquedula</i>
Luitsnokk-part	<i>Anas clypeata</i>
Marmorpart	<i>Marmaronetta angustirostris</i>
Punanokk-vart	<i>Netta rufina</i>
Punapea-vart	<i>Aythya ferina</i>
Tuttvart	<i>Aythya fuligula</i>

Kurvitsalised

Kiivitaja	<i>Vanellus vanellus</i>
Põldrüüt	<i>Pluvialis apricaria</i>
Mustsaba-vigle	<i>Limosa limosa</i>
Tutkas	<i>Philomachus pugnax</i>

Kajakad

Naerukajakas	<i>Larus ridibundus</i>
Kalakajakas	<i>Larus canus</i>

(*) Käesolev loetelu ei ole piirangute tegemiseks, vaid mõeldud üksnes nende rändlinnuliikide identifitseerimiseks, kes võivad kujutada suurt ohtu lindude gripi toomiseks ühendusse oma rändetavade tõttu, mis hõlmavad piirkondi, kus kõrge patogeensusega linnugripi alatüüp H5N1 esineb kas mets- või kodulindudel. Loetelu põhineb EFSA loomateravishoiu ja loomade heaolu komisjoni 12. mail 2006. aastal vastuvõetud teaduslikul arvamusel "Migratory birds and their possible role in the spread of highly pathogenic avian influenza" ning ORNise komitee ja Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadi töövõtjate poolt tehtud töö. On siiski võimalik, et käesolevat loetelu ajakohastatakse, kui saavad kättesaadavaks edasiste teadusuuringute tulemused ning riskianalüüs, mille on teinud riiklikud ametiasutused oma ornitoloogilise olukorra eripära arvestades.

E. Kodulindude vahetus läheduses elunevate lindude loetelu (**)

Tavanimetus	Teaduslik nimi	Kodulindudega kokkupuutumise tõenäosus
1. rühm. Kodulinnukasvatusega vahetult seotud liigid Euroopas		
Koduhani	<i>Anser anser domesticus</i>	Suur
Kodu-sinikaelpart	<i>Anas platyrhynchos</i>	Suur
Kodu-muskuspart	<i>Cairina moschata</i>	Suur
Kodu-kaljutuvi	<i>Columba livia</i>	Suur
Koduvarblane	<i>Passer domesticus</i>	Suur
2. rühm. Liigid, mis võivad jagada põllumajandusmaid, mida kasutavad ka kodulinnud Põhja-Euroopas		
Põldrüüt	<i>Pluvialis apricaria</i>	Väike
Kiivitaja	<i>Vanellus vanellus</i>	Keskmine
Naerukajakas	<i>Larus ridibundus</i>	Suur
Kalakajakas	<i>Larus canus</i>	Suur
Höbekajakas	<i>Larus argentatus</i>	Väike
Kaelustuvi (meigas)	<i>Columba palumbus</i>	Suur
Euraasia kaelus-turteltuvi	<i>Streptopelia decaocto</i>	Suur
Jahifaasan	<i>Phasianus colchicus</i>	Suur
Lõolased	<i>Alauda & Galerida spp</i>	Väike
Kiurid		Väike
Västrikud		Keskmine
Hallrastas (paskrastas)	<i>Turdus pilaris</i>	Keskmine
Vainurastas	<i>Turdus iliacus</i>	Keskmine
Harakas	<i>Pica pica</i>	Suur
Euraasia hakk	<i>Corvus monedula</i>	Suur
Künnivares	<i>Corvus frugilegus</i>	Keskmine
Vares	<i>Corvus corone</i>	Keskmine
Ronk (kaaren)	<i>Corvus corax</i>	Väike
Kuldnokk	<i>Sturnus vulgaris</i>	Suur
Ibeeria kuldnokk	<i>Sturnus unicolor</i>	Suur
Koduvarblane	<i>Passer domesticus</i>	Suur
Põldvarblane	<i>Passer montanus</i>	Suur
Vintlased		Keskmine
Tsiitsitajad	<i>Miliaria, Emberiza spp</i>	Keskmine

Tavanimetus	Teaduslik nimi	Kodulindudega kokkupuutumise tõenäosus
-------------	----------------	--

3. rühm. Liigid, mis võivad jagada märgalasid, mida kasutavad ka koduveelinnud Põhja-Euroopas

Höbehaigrud, siidhaigrud	<i>Egretta</i> spp.	Väike
Haigrud	<i>Ardea</i> ja teised spp.	Keskmine
Kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Keskmine
Toonekurglased	<i>Ciconia</i> spp.	Väike
Kühmnokk-luik	<i>Cygnus olor</i>	Keskmine
Hallhani	<i>Anser anser</i>	Keskmine
Kanada lagle	<i>Branta canadensis</i>	Väike
Pardid	<i>Anas</i> & <i>Aythya</i> spp.	Väike
Sinikael-part	<i>Anas platyrhynchos</i>	Suur
Lauk	<i>Fulica atra</i>	Keskmine
Tait	<i>Gallinula chloropus</i>	Keskmine

(**) Käesolev loetelu ei ole täielik, vaid mõeldud üksnes nende Euroopa paiksete linnuliikide identifitseerimiseks, kes elunevad kodulindude vahetus läheduses (eriti Loode-Euroopas) ja kellel on teoreetiliselt kõrge potentsiaal edasi kanda kõrge patogeensusega linnugripi alatüüpi H5N1 potentsiaalselt nakatunud sümptomiteta metslindudelt ("sillaliigid"). Loetelu põhineb EFSA loomatervishoiu ja loomade heaolu komisjoni 12. mail 2006. aastal vastuvõetud teaduslikul arvamusel "Migratory birds and their possible role in the spread of highly pathogenic avian influenza" ning ORNISe komitee ja Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraadi (DG ENV) töövõtjate poolt tehtud töö. On siiski võimalik, et käesolevat loetelu ajakohastatakse, kui saavad kättesaadavaks edasiste teadusuuringute tulemused. Eelkõige on DG ENV teinud Wetland international'ile ja EURINGile ülesandeks läbi vaadata kõrgema riskiteguriga liikide ja kohtade esialgne analüüs, seda ajakohastada ja laiendada, võttes arvesse H5N1 puhanguid Euroopas 2006. aastal, samuti välja selgitada muud kõrge riskiteguriga linnuliigid, kes võiksid toimida sillaliikidena metslindude ning kodulindude ja/või inimeste vahel Euroopa eri osades. Tulemused tuleks teha kättesaadavaks enne juuni lõppu 2007. (http://ec.europa.eu/environment/nature/nature_conservation/focus_wild_birds/avian_influenza/pdf/avian_influenza_report.pdf). Selle tööga tuleks sätestada täpsemalt suunatud lähenemisviis ning koostada palju usaldatavam esialgne loetelu kõrgema riskiteguriga liikidest ning nende kokkupuuteohust kodulindudega ELis.

III LISA

"IV LISA

Standardnõuded ühenduse poolt kaasfinantseeritavate lindude gripi avastamiseks läbiviidavate seireprogrammide esitamiseks**1. Programmi iseloomustus**

Liikmesriik:

Haigus:

Rakendamise aasta:

Viide käesolevale dokumendile:

Kontaktandmed (nimi, telefon, faks, e-post):

Komisjonile saatmise kuupäev:

2. Kodulindude seireprogrammi kirjeldus**2.1. Eesmärgid, põhinõuded ja kriteeriumid****2.2. Kavandamine ja rakendamine**

Tabel 2.2.1

Kodulindude ^(a) (v.a pardid ja haned) kasvatuses tegelevad põllumajandusettevõtted, millest tuleb võtta proovid

Komisjoni otsuse 2007/268/EÜ I lisa punktile B vastav seroloogiline uuring järgmiste lindude kasvatamisega tegelevates põllumajandusettevõtetes: broilerid (ainult riskigrupi kuuluvad)/nuumkalkunid/sugukanad/sugukalkunid/munakanad/vabapidamisel olevad munakanad/silerinnalised linnud/tehistingimustes peetavad jahilinnud (faasanid, nurmkanad, vutid...)/eraisikutele kuuluvad väikesed linnukarjad/ muud [mittevajalik maha tõmmata]

PALUN KASUTAGE IGA KODULINNUKATEGOORIA JAKS ERALDI VORMI

NUTS (2) kood ^(b)	Põllumajandusettevõtete koguarv ^(c)	Proovivõtuga hõlmata- vate ettevõtete arv	Proovide arv ettevõtte kohta	Analüüside koguarv, mis tuleb teha sama meetodiga	Laborianalüüsi meetodid
Kokku					

^(a) Põllumajandusettevõtte võib vastavalt vajadusele tähendada ka karja, linnukarja või talumajapidamist.^(b) Viitab päritoluettevõtte asukohale. Juhul, kui NUTS 2 koodi kasutada ei saa, tuleb märkida koordinaadid (pikkus/laius).^(c) Asjaomase NUTS 2 piirkonna ühe kategooria kodulindude kasvatuses tegelevate põllumajandusettevõtete koguarv.

Tabel 2.2.2

Pardi- ja hanekasvatusega tegelevate põllumajandusettevõtete ^(a) arv, millest tuleb võtta proovid vastavalt otsuse 2007/268/EÜ I lisa punktile C

Seroloogiline uuring

NUTS (2) kood ^(b)	Pardi- ja hanekasvatusega tegelevate põllumajandusettevõtete koguarv	Pardi- ja hanekasvatusega tegelevate põllumajandusettevõtete koguarv, millest tuleb võtta proovid	Proovide arv ettevõtte kohta	Analüüside koguarv, mis tuleb teha sama meetodiga	Laborianalüüsi meetodid
Kokku					

^(a) Põllumajandusettevõtte võib vastavalt vajadusele tähendada ka karja, linnukarja või talumajapidamist.

^(b) Viitab päritoluettevõtte asukohale. Juhul, kui NUTS 2 koodi kasutada ei saa, tuleb märkida koordinaadid (pikkus/laius).

2.3. *Laborianalüüsid: kasutatud laborianalüüside kirjeldus*

3. **Metslindude seireprogrammi kirjeldus:**

3.1. *Eesmärgid, põhiohused ja kriteeriumid*

3.2. *Kavandamine ja rakendamine*

Tabel 3.2.1

Metslinnud – uuring vastavalt otsuse 2007/268/EÜ II lisas sätestatud metslindudel esineva lindude gripi avastamiseks läbiviidavale seireprogrammile

NUTS (2) kood ^(a)	Metslinnud, kellelt tuleb võtta proovid ^(b)	Aktiivseks seireks võetavate proovide koguarv	Passiivseks seireks võetavate proovide koguarv
Kokku			

^(a) Viitab lindude/proovide kogumiskohale. Juhul, kui NUTS 2 koodi kasutada ei saa, tuleb märkida koordinaadid (pikkus/laius).

^(b) Metslindude üldine kirjeldus, kellelt kavatsetakse aktiivse ja passiivse seire raames proovid võtta.

3.3. *Laborianalüüsid: kasutatud laborianalüüside kirjeldus*

4. **Kodulindudel esineva haiguse epidemioloogilise olukorra kirjeldus viimase viie aasta kohta**

4.1. *Kodulindude seireprogrammi võetud meetmed*

4.1.1. Programmi rakendavate asutuste järelevalve ja koordineerimise eest vastutava keskasutuse nimetus

4.1.2. Kehtiv põllumajandusettevõtete registreerimise süsteem

4.1.3. Vaksineerimise kuupäev

5. **Metslindudel esineva haiguse epidemioloogilise olukorra kirjeldus viimase viie aasta kohta**

5.1. *Metslindude seireprogrammi võetud meetmed*

5.1.1. Programmi rakendavate asutuste järelevalve ja koordineerimise eest vastutava keskasutuse nimetus

5.1.2. Programmiga hõlmatud geograafiliste ja halduspiirkondade kirjeldamine ja piiritlemine

5.1.3. Hinnanguline paiksete ja/või ränd-metslindude populatsioon

6. **Kehtivad haigusest teatamise meetmed**

7. **Kulud**

7.1. *Kulude üksikasjalik analüüs:*

7.1.1. Kodulinnud

7.1.2. Metslinnud

7.2. *Kulude kokkuvõte*

7.2.1. Kodulindude seire

Kaasrahastamiseks kõlblikud kodulindude seiremeetmed			
Laborianalüüsi meetodid	Ühel meetodil tehtud testide arv	Ühe testi maksumus (meetodi kohta)	Kulud kokku
Seroloogiline eeluuring ^(a)			
Hemaglutinatsiooni inhibitsiooni test (HI) H5/H7 tuvastamiseks ^(b)			
Viirusisolatsiooni test			
PCR-test			
Muud meetmed	Täpsustada tegevus		
Proovide võtmine			
Muud			
Kokku			

^(a) Märkida kasutatav laborianalüüs.

^(b) Märkida H5 ja H7 tuvastamiseks tehtud testide arv.

7.2.2. Metslindude seire

Kaasrahastamiseks kõlblikud metslindude seiremeetmed			
Laborianalüüsi meetodid	Ühel meetodil tehtud testide arv	Ühe testi maksumus (meetodi kohta)	Kulud kokku
Seroloogiline eeluuring			
Hemaglutinatsiooni inhibitsiooni test (HI) H5/H7 tuvastamiseks			
Viirusisolatsiooni test			
PCR-test			
Muud meetmed	Täpsustada tegevus		
Proovide võtmine			
Muud			
Kokku			"